

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Brigity Chrástilové a JUDr. Milady Tomkové v právní věci **žalobkyně: T. H. T.**, zastoupena Mgr. Markem Sedlákem, advokátem, se sídlem Brno, Příkop 8, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 6. 2004, č. j. 62 Az 19/2004 - 26,

takto:

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalovaného ze dne 31. 1. 2004, č. j. OAM - 101/VL - 20 - 05 - 2004, byla žádost o azyl žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Žalovaný své rozhodnutí odůvodnil tím, že stěžovatelka v průběhu řízení uvedla, že svou vlast opustila pouze pro nemožnost nalézt stálou práci, kterou by chtěla získat v České republice. O azyl zároveň požádala, aby si tím legalizovala pobyt na území České republiky. Žalovaný tak po zhodnocení stěžovatelčiných výpovědí dospěl k závěru, že ona

sama neuvádí žádné skutečnosti, které by svědčily o tom, že by mohla být ve své vlasti vystavena pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu.

Proti tomuto rozhodnutí podala stěžovatelka v zákonné lhůtě žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě. V ní uvedla, že ji k opuštění Vietnamu nevedly pouze ekonomické potíže, ale i skutečnost, že se její politické názory neslučovaly s politikou země. Tyto skutečnosti neuvedla, protože kdyby tak učinila, její případný návrat do vlasti by pro ni znamenal perzekuci, nemožnost stálého zaměstnání a dalšího studia. Je přesvědčena, že je na místě, aby ji soud vyslechl a shledal, že jsou splněny podmínky pro udělení azylu dle § 12 a § 14 zákona o azylu.

Rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 6. 2004, č. j. 62 Az 19/2004 - 26, byla stěžovatelčina žaloba zamítnuta. V odůvodnění krajský soud uvedl, že stěžovatelka v průběhu správního řízení neuvedla žádné skutečnosti, které by bylo možné považovat za pronásledování nebo opodstatněnou obavu z něho ve smyslu § 12 zákona o azylu. Dále konstatoval, že žalovaný postupoval správně, když stěžovatelčinu žádost zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, a neshledal opodstatnění pro posuzování důvodů humanitárního azylu. Pouhé stěžovatelčino tvrzení, že se její politické názory neslučovaly s politikou země, pokud pro ně nebyla pronásledována, nejsou důvodem pro udělení azylu. Rozsudek byl stěžovatelce doručen dne 31. 7. 2004 a ta jej napadla kasační stížností dne 9. 8. 2004.

Včas podanou kasační stížností se stěžovatelka domáhá zrušení rozsudku krajského soudu, zároveň žádá o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Výslovně uplatňuje kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatelka má za to, že žalovaný při zjišťování skutkového stavu věci porušil ustanovení § 3 odst. 3, 4, § 32 odst. 1, § 46 a § 47 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení. Rovněž se cítí být rozhodnutím žalovaného zkrácena na svých právech v důsledku porušení § 12 a § 14 zákona o azylu a rozhodováním v rozporu s § 16 odst. 1 písm. g) téhož zákona. Pro tyto vytýkané vady měl soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit. Stěžovatelka má důvodné obavy, že v případě návratu do vlasti by mohla být pronásledována a postihována za to, že v České republice požádala o azyl. Již v řízení před žalovaným vyšlo najevo, že je jí v její vlasti odíráno jedno ze základních lidských práv, a to právo získávat prostředky pro své životní potřeby prací, neboť stěžovatelce není umožněno získat trvalé zaměstnání a z těchto důvodů se nacházela ve stavu neustálé nouze. Stěžovatelka se proto domnívá, že její důvody jsou dostatečné pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu a že se za této situace měl žalovaný zabývat i možnostmi udělení azylu z humanitárních důvodů. Naopak nebyly dány předpoklady pro aplikaci § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu.

Žalovaný ve svém vyjádření k obsahu kasační stížnosti popírá její oprávněnost, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu tak i rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu s právními předpisy a plně odkazuje na správní spis, zejména na vlastní podání a výpovědi stěžovatelky učiněné ve správním řízení. Z výše uvedených důvodů navrhuje žalovaný odmítnutí nebo zamítnutí kasační stížnosti a nepřiznání jejího odkladného účinku pro nedůvodnost.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), a je podána osobou oprávněnou,

neboť stěžovatelka byla účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), stěžovatelka je zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Z obsahu podání lze dovodit, že stěžovatelka namítá kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., a kasační stížnost je s výjimkou níže uvedenou přípustná.

Nejvyšší správní soud po zjištění, že kasační stížnost je podána včas a že je přípustná, přezkoumal napadený rozsudek vázán rozsahem i důvody kasační stížnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatelčino tvrzení, že krajský soud nesprávně posoudil právní otázky související s podmínkami udělení azylu, lze podřadit pod důvod kasační stížnosti obsažený v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., který spočívá v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky může přitom spočívat v aplikaci nesprávného ustanovení právního předpisu na daný skutkový stav nebo sice v aplikaci správného ustanovení právního předpisu, avšak nesprávně interpretovaného.

Nejvyšší správní soud proto přezkoumal závěry krajského soudu ohledně posouzení skutečnosti, zda byla stěžovatelčina žádost zamítnuta jako zjevně nedůvodná správně a v souladu se zákonem. Podle § 16 odst. 1 písm. g) bude žádost o azyl zamítnuta jako zjevně nedůvodná, pokud žadatel neuvádí žádné skutečnosti, které by svědčily o tom, že by mohl být ve své vlasti vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu (tj. z důvodů jeho rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů). Pronásledováním je přitom ve smyslu § 2 odst. 6 zákona o azylu třeba rozumět ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady v zemi stěžovatelčina původu nebo pokud tato země není schopna odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním. Potíže, jimž se stěžovatelka vycestováním z vlasti vyhýbá, tj. nemožnost nalézt stálé zaměstnání, není okolností svědčící o tom, že by mohla být ve své vlasti pronásledována ve smyslu zákona o azylu a není ani jevem státní mocí přímo vyvolaným, tajně podporovaným, státními orgány vědomě trpěným či státní mocí záměrně nedostatečně potlačovaným. Z protokolu o pohovoru ze dne 15. 1. 2004 navíc jednoznačně vyplývá, že se stěžovatelka nenacházela v situaci neustálé nouze, jelikož jí živili rodiče, a stálou práci ani nehledala, protože uvažovala o studiu na vysoké škole. Ze stěžovatelčiných vyjádření učiněných v průběhu řízení před žalovaným nevyplynuly žádné skutečnosti, podle nichž by se v jejím případě jednalo o byť i jen náznak represe uskutečňované ze strany státu, ať již přímé, kdy stát sám by stěžovatelku ze zákonem stanovených důvodů pronásledoval, tak i nepřímé, o kterou by se jednalo tehdy, pokud by stát stěžovatelku před pronásledováním cíleně nechránil. Pokud sama stěžovatelka případné další podstatné skutečnosti žalovanému nesdělila, přestože byla jak o této povinnosti tak o ochraně jí sdělených skutečností žalovaným poučena, nelze žalovanému vytýkat, že takové skutečnosti nezohlednil, neboť je ani zohlednit nemohl. Krajský soud proto postupoval správně, když se s rozhodnutím žalovaného ztotožnil. Soud nepochybil, ani když posuzování důvodů pro udělení humanitárního azylu označil v daných souvislostech za nadbytečné. Pokud totiž v řízení o žádosti o udělení azylu vyplyne některá ze skutečností taxativně uvedených v § 16 odst. 1 zákona, pak správní orgán bez dalšího - ale jen ve lhůtě podle odstavce 2 téhož ustanovení - zamítne žádost. Rozhodne tedy konečným způsobem ve věci, aniž by v řízení zjišťoval existenci některého z důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona. Pro rozhodování o udělení azylu z některého z důvodů předvídaných v ustanoveních § 13 a § 14 zákona je však určující závěr o neexistenci důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Krajský soud v Ostravě tak aplikoval správnou právní normu, kterou správně

po právní stránce vyhodnotil. Nejvyšší správní soud proto pochybení krajského soudu ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) neshledal.

Stěžovatelčiny námitky ohledně porušení správního řádu žalovaným v řízení o udělení azylu, lze podřadit pod důvody kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., podle něhož lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Aby však mohla být tato námitka přípustně namítána a aby tak Nejvyšší správní soud mohl přistoupit k posouzení její důvodnosti, musela by stěžovatelka namítat nyní tutéž vadu řízení před žalovaným, jakou již namítala v řízení před krajským soudem. Pokud by ji namítala nově až nyní v řízení o kasační stížnosti, Nejvyšší správní soud by se jí podle § 103 odst. 1 písm. b) a § 104 odst. 4 s. ř. s. nemohl zabývat. Předpokladem přípustnosti námitky vůči postupu žalovaného ve správním řízení nyní v řízení o kasační stížnosti je tedy uplatnění takové vady správního řízení již v řízení před krajským soudem ve formě žalobního bodu. Žalobní body musí podle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. obsahovat jak skutkové, tak i právní důvody, pro které stěžovatelka považuje napadené správní rozhodnutí za nezákonné nebo za nicotné. Námitka procesních pochybení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., není ani v náznaku obsažena v žalobě ke Krajskému soudu v Ostravě. Proto ohledně této námitky Nejvyšší správní soud uzavírá, že se opírá o jiný důvod, než který byl uplatněn v řízení před krajským soudem, ač v předcházejícím soudním řízení uplatněn být mohl, a Nejvyšší správní soud se jí tak podle § 104 odst. 4 s. ř. s. nemůže zabývat. V této části tedy Nejvyšší správní soud shledává kasační stížnost nepřipustnou.

Pokud dále stěžovatelka s odkazem na § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. tvrdí, že rozhodnutí krajského soudu je nepřezkoumatelné a nesrozumitelné, pak i tato námitka je sice přípustnou, neboť směřuje proti přezkumu, jak jej provedl krajský soud, není však důvodnou. Nejvyšší správní soud konstatuje, že rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě je srozumitelné a netrpí ani nedostatkem důvodů rozhodnutí. Pokud soud došel k závěru, že rozhodnutí žalovaného je v souladu se zákonem, přičemž jak rozhodnutí žalovaného tak soudu je podrobně odůvodněno, Nejvyšší správní soud nemá, čeho by mu vytknul. Ani tato stěžovatelčina námitka tedy není důvodnou.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Za této procesní situace se již Nejvyšší správní soud samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Stěžovatelka, která neměla v tomto řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, a proto bylo rozhodnuto tak, že žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. února 2006

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu